

STOHAB
2016-09-26

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Tertialbokslut 2 jämte prognos 2 2016

I gällande arbetsordning finns bland annat regler för hur den ekonomiska rapporteringen skall ske. Med anledning av detta överlämnas härmed tertialbokslut 2 jämte prognos för helåret 2016 för koncernen Stockholms Hamnar och moderbolaget Stockholms Hamn AB.

Förslag

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås att styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande förslag till tertialbokslut 2 jämte prognos 2 för 2016 samt att överlämna den till moderbolaget Stockholms Stadshus AB.

Stockholm den 19 september 2016

Johan Castwall

Mats Lundin

Tertialrapport Stockholms Hamnar

1 januari – 31 augusti 2016

I tertialrapporten redovisas Stockholms Hamn AB med dotterbolaget Kapellskärs Hamn AB.

- Det totala antalet passagerare förväntas under helåret 2016 hamna på 11,6 miljoner passagerare, samma antal som förra året. Av dessa är 836 000 kryssningsresenärer.
- Under året beräknas den hanterade godsvolymen öka med drygt fem procent jämfört med 2015.
- Inom fastighetssegmentet fortsätter intäkterna att öka, för 2016 är ökningen sju Mkr. Vakansgraden vid årets slut ligger på drygt två procent.
- Investeringsutgifterna för helåret beräknas till 975 Mkr.

Stockholms Hamnar i sammandrag

Koncernen	2016	2015	2015
	jan-aug	jan-aug	jan-dec
Omsättning, Mkr	521	501	728
Resultat efter finansiella poster, Mkr	99	93	105
Vinstmarginal, %	19	19	14
Investeringar brutto, Mkr	604	672	722
Soliditet, %	22	23	20
Genomsnittligt antal årsarbetare	168	158	155

Marknaden

Marknadsutveckling

Som en följd av en ökad osäkerhet i världsekonomin skrev IMF i början av 2016 ner sin prognos för den globala tillväxten.

Bidragande orsaker till den ökade osäkerheten är, Storbritanniens utträde ur EU, omställningen i Kinas ekonomi från extremt exportberoende till konsumtionsdriven, terrorism, flyktingströmmar, den politiska/ekonomiska konflikten Ryssland samt volatilt oljepris.

I närområdet kan vi glädjas åt en fortsatt stark svensk ekonomi där tillväxten enligt Konjunkturinstitutet väntas ligga på drygt tre procent 2016. Den goda tillväxten i svensk ekonomi kommer bland annat från en fortsatt stark inhemsk efterfrågan, en stark byggsektor och en svag krona som gynnar exporten.

Vår största marknad Finland, som relativt länge haft en svag konjunktur, utvecklas nu något mer positivt. Tillväxten ligger på strax under en procent. Rysk ekonomi är fortsatt svag som en följd av det låga oljepriset och handelskonflikt. Tillväxten i Polen är fortsatt stark, men hotas av ökad osäkerhet bland investerare som en följd av den nya regeringens ändrade politik. Estland och Lettland visar en fortsatt stark tillväxt.

Passagerartrafik på färjorna

Totalt reste 6 352 000 passagerare via våra tre hamnar första sju månaderna 2016, vilket är i nivå med samma period föregående år.

Stockholm

Antalet färjepassagerare i Stockholm uppgick första sju månaderna 2016 till 4 857 000, vilket är en minskning med strax under en procent jämfört med samma period föregående år. Det är främst Tallink Silja som ökar passagerarvolymerna, både på Finland och Baltikum. Även St Peter Line ökar sina volymer och det är en förhållandevis stor ökning, drygt 17 procent jämfört med 2015. Under slutet av innevarande år kommer ytterligare ett fartyg sättas in mellan Stockholm och Riga, vilket väntas öka både gods- och passagerarvolymerna på den linjen.

Trots en något förbättrad volymutveckling når helåret inte riktigt upp till samma utfall som 2015. Prognos 2 är knappt en halv procent under utfallet 2015 för Stockholm.

Kapellskär

Färjepassagerarna i Kapellskär uppgick första sju månaderna 2016 till 559 000, vilket är en ökning med drygt två procent jämfört med samma period föregående år. Det är framförallt passagerarvolymerna med Viking Line till Mariehamn som ökat under perioden. Övriga volymförändringar består av främst av chaufförer. Prognos 2 är två procent högre än utfallet 2015.

Nynäshamn

I Nynäshamn uppgick antalet färjepassagerare de första sju månaderna 2016 till 936 000. Det är en ökning med nära fem procent jämfört med samma period föregående år. Det är en positiv utveckling för både Gotlandstrafiken och Stenas trafik på Lettland. Totalt ökar passagerarvolymerna med fyra procent jämfört med förra året.

För passagerartrafiken i sin helhet är prognos 2 nästan exakt på samma nivå som förra prognosen, det är ungefär en halv procent högre än budget och utfallet 2015.

Internationella kryssningar

Utfallet och resterande bokade fartyg visar en minskning till 231 anlöp för året mot bokningsläget vid tidpunkten för prognos 1 som var 237 anlöp. Detta beror på sex inställda anlöp på grund av hårt väder. Antalet turnarounds ökar 2016 till 57 jämfört med 53 anlöp 2015. Kryssningssäsongen startade den 3 maj med fartyget MSC Musica och avslutas den 13 oktober med fartyget Aidamar.

Den totala passagerarvolymen väntas uppgå till 836 000. Det är en förväntad minskning av passagerarvolymen med 25 000 jämfört med tidigare prognos. Överlag är det färre anlöp i Östersjöregionen under 2016. Redan nu kan vi dock se att antalet anlöp stiger under 2017.

Utifrån det nya nuläget pekar prognos 2 mot en passagerarvolym som är tio procent lägre än både budget och utfall 2015.

Godstrafik på färjorna

Totalt omsattes 3 741 000 ton gods i våra tre hamnar under första sju månaderna 2016. Det är en ökning med fem procent jämfört med samma period föregående år. Ökning är driven av en stark svensk ekonomi och en expansiv Stockholmsregion.

Stockholm

Under första sju månaderna omsattes 1 389 000 ton gods i Stockholm, vilket är en minskning med drygt tre procent jämfört med samma period föregående år. Detta förklaras med att mer gods har omsatts i Kapellskär och Nynäshamn. Det är volymförflyttningar mellan hamnarna och volymerna hanteras fortfarande i någon av Stockholms hamnar. Det är främst Viking Lines godsvolymer på Finland som minskar. Glädjande nog är det ökade volymer för St Peter Lines.

Prognos 2 är nästan tre procent lägre än budget och drygt två och en halv procent lägre än utfallet 2015.

Kapellskär

De första sju månaderna 2016 omsattes 1 490 000 ton gods i Kapellskär, vilket är en ökning med sex procent jämfört med samma period föregående år. Volymökningen består huvudsakligen i en förflyttning av volymer från Stockholm till Kapellskär och då i första hand till Finnlink.

Totalt på helåret är prognos 2 tre procent över den budgeterade volymen och fem procent högre än utfallet 2015.

Nynäshamn

Under första sju månaderna 2016 omsattes 862 000 ton gods i Nynäshamn, vilket är en ökning med nästan 20 procent jämfört med samma period föregående år. Den kraftiga volymtillväxten i Nynäshamn förklaras fortsatt av att Stena Line ökar sina marknadsandelar samt att Polferries ökat sin kapacitet genom att man satt in ett större fartyg. Prognos 2 är drygt 14 procent högre än utfallet 2015.

Totala färjegodsvolymen prognosticeras till drygt två procent över budget. Det innebär en volymökning på fyra procent jämfört med utfallet 2015.

Containertrafik

Första sju månaderna omsattes 31 720 Teus, vilket är en ökning med drygt nio procent jämfört med samma period föregående år.

Det är i marknaden ett fortsatt stöd för att i ökad utsträckning ta containrarna vattenvägen till Stockholm, istället för exempelvis via Göteborg med en lång landtransport till Stockholm. De ökande volymerna är fortsatt drivna av en stark svensk ekonomi och ett expansivt Stockholm.

Det är fortsatt en svår konkurrens mellan oceanrederierna och ett flertal visar röda siffror. Rederierna fortsätter att söka skalfördelar genom samgåenden och större fartyg för att bli mer kostnadseffektiva. Den långvariga och stabila trenden mot allt större fartyg är en fortsatt utmaning för världens hamnar.

Prognos 2 för containertrafiken pekar på sex procent högre volymer än budget. Det är åtta procent högre än 2015.

Bulk

Det omsattes 1 061 000 ton de första sju månaderna vilket är en ökning med drygt fem procent jämfört med samma period föregående år.

Bulkvolymerna kommer in oregelbundet under året vilket gör att det är svårt att göra tertialsvisa jämförelser mot föregående år.

Av de stora varugrupperna väntas flis, pellets, olja och cement öka jämfört med utfallet 2015 medan exempelvis sand väntas minska något. Bulkprognosen är dock något osäker som en följd av att det inte finns några uppdaterade prognossiffror från Fortum.

Prognos 2 för bulkprodukter är tio procent högre än utfallet 2015.

Fastigheter

Marknadsutveckling Fastigheter

Hyrorna stiger på bred front i hela Stockholm vilket syns på nästan alla delmarknader. Dock är det främst yteffektiva moderna lokaler som det är störst efterfrågan på. Hyrorna stiger även i den yttre kransen av innerstaden där största delen av beståndet finns i Frihamnen och Värtahamnen.

Sedan 2015 har man dock sett en avmattning på arbetsmarknaden med sänkt sysselsättning på kontorsidan. Denna negativa utveckling går i motsatt riktning till den bild som alla bedömare tidigare har förutspått. Prognosen för de kommande två åren är trots dessa oroväckande siffror tillsviđare att vakanserna kommer fortsätta sjunka och hyrorna fortsätta att stiga.

I beståndets delområden Frihamnen och Värtahamnen i Norra Djurgårdsstaden kommer det dessutom tillkomma cirka 6 000 nya bostäder som enligt plan ska vara färdigställda till 2020. På sikt planeras det för fler bostäder och mer än 35 000 arbetsplatser, bland annat har Bonnier Fastigheter planerat för cirka 71 000 m² avsedda för kontor och handel som beräknas vara klart årsskiftet 2020/2021. Detta kommer påverka utbudet och efterfrågan på lokaler och typen på lokaler som efterfrågas.

Vakanser

Vakansgraden är för närvarande cirka två procent och bedöms ligga på den nivån under året.

Hysesintäkter

Arbetet med att gå igenom befintliga avtal för att justera hyrorna fortsätter. Nytecknade avtal i Magasin 6 och uthyrningen av Gamla tullhuset på Blasieholmen är två faktorer som påverkar prognosen positivt. Nu har Värtaterminalen öppnat och fler hyresgäster än planerat har flyttat in vilket inbringar intäkter som är högre än vad vi räknade med i budgeten.

Arrenden

Arrendeavtal har, som meddelades i prognos 1, tecknats på högre nivåer samt nya har tillkommit i Värta-/Frihamnen. Detta ökar intäkterna för arrendena med sex procent jämfört med budget.

Nynäshamn och Kapellskär

I Nynäshamn och Kapellskär är det inga förändringar i prognosen jämfört med budget.

Avskrivningar samt drift & underhåll

Avskrivningarna ökar markant och det beror på att vi nu börjat skriva av Värtaterminalen. Den genomsnittliga avskrivningstiden för byggnaden beräknas till 35 år.

Värtaterminalens öppnande påverkar även driftkostnaderna mer än vi kunde se i prognos 1. Den gamla terminalen hanterades helt av Tallink Silja och den nya terminalen kommer att vara en öppen terminal och förvaltas av Stockholms Hamnar. Det blir ökade kostnader som kompenseras av ökade intäkter. Underhållet beräknas öka med två miljoner då några projekt har tillkommit som bland annat utbyte av skalskydd samt underhåll vid hyresgästanpassningar på Magasin 6.

Resultat Fastighet

De ökade drift- och avskrivningskostnaderna innebär, trots ökade intäkter, ett försämrat resultat med fem Mkr jämfört med budget. Prognosticerat resultat är 53 Mkr (64) jämfört med en budget på 58 Mkr. Främsta skälet beror på att Värtapiren och nya Kapellskärs hamn tas i drift tidigare än beräknat.

Fastigheter – koncernen, Mkr

	P2 2016	Budget 2016	Utfall 2015
Lokalhyror	171,6	165,3	166,2
Arrenden	48,6	46,1	47,6
Serviceintäkter (inkl el)	8,5	8,2	7,4
Koncernjusteringar*	-3,2	-3,2	-3,2
Summa intäkter Fastighet	225,4	216,4	218,1
Drift (inkl el)	-43,6	-38,0	-39,0
Underhåll	-24,0	-22,2	-18,7
Kostnader arrenden	-18,0	-18,0	-18,0
Avskrivningar	-74,0	-66,6	-67,1
Personalkostnad	-15,9	-17,0	-14,7
Koncernjusteringar*	3,2	3,2	3,2
Summa kostnader fastighet	-172,4	-158,5	-154,2
Resultat fastighet	53,1	57,9	63,8
Marginal	24%	27%	29%

*Arrendeavtal mellan Stockholms Hamn och Kapellskärs Hamn

Ekonomisk översikt tertial 2

Koncernen – utfall per 2016-08-31

Rörelsens intäkter

Koncernen Stockholms Hamnars omsättning under årets åtta första månader uppgick till 521 Mkr. Ökningen med 20 Mkr jämfört med föregående år (501 Mkr) beror främst på ökade intäkter för hamnavgifter och hanteringsintäkter tack vare ökade godsvolymer. Även intäkterna inom resultatområdet Fastighet ökar tack vare några nya avtal. Vakansgraden ligger fortsatt på den historiskt låga nivån två procent.

Rörelsens kostnader

Rörelsens kostnader per augusti 2016 uppgick till 399 Mkr (384 Mkr). Kostnaderna ligger i nivå med budget. Jämfört med föregående år är kostnaderna högre bland annat på grund av ökade volymer och för att Värtaterminalen tagits i bruk under sommaren. Att Värtaterminalen har tagits i bruk tidigare än planerat påverkar även avskrivningarna, som ökat.

Resultat efter finansnetto

Resultat efter finansnetto uppgår till 99 Mkr (93 Mkr) efter årets två första tertial. Högre intäkter än budget och kostnaderna på samma nivå som budget innebär ett bättre resultat före dispositioner jämfört med budgeterat resultat på 76 Mkr.

Projekt och investeringar

De totala bruttoinvesteringarna i byggnader, anläggningar och inventarier uppgick under perioden till 604 Mkr. Budgeten för helåret är 1 304 Mkr. De största investeringsutgifterna finns i Värtapiren, utvecklingsprojekt Kapellskärs Hamn och Seawalk i Nynäshamn.

Finansiering och kassaflöde

Nettoupplåningen uppgick i augusti 2016 till 2 562 Mkr, att jämföra med ingående balans vid årets början om 2 349 Mkr. Det är en ökning med 213 Mkr sedan årsskiftet. För helåret ligger budgeten på en upplåning om 3 152 Mkr. Den genomsnittliga räntan på den totala skuldportföljen uppgick till 1,4 procent för perioden i vilket kan jämföras med 2,1 procent motsvarande period 2015.

Personal

Genomsnittliga antalet årsarbetare i koncernen uppgick under perioden till 168 (158).

ILS

ILS-indikatorerna redovisas och kommenteras i separat bilaga.

Resultaträkningar, Mkr

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016 jan-aug	2015 jan-aug	2016 jan-aug	2015 jan-aug
Rörelsens intäkter	521	501	467	450
Summa rörelsens intäkter	521	501	467	450
Underhåll	-47	-53	-47	-53
Driftskostnader	-178	-171	-170	-165
Personalkostnader	-98	-88	-90	-81
Avskrivningar	-76	-72	-68	-66
Summa rörelsens kostnader	-399	-384	-375	-365
Rörelseresultat	121	118	92	85
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>				
Ränteintäkter	0	0	11	5
Räntekostnader	-23	-25	-23	-24
Resultat efter finansiella poster	99	93	80	66
Skatt	-22	-20	-18	-15
Resultat efter skatt	77	73	62	51
Moderföretagets aktieägare	76	71		
Minoritetsintresse	1	2		

Balansräkningar, Mkr

Koncernen	2016-08-31	2015-12-31
Anläggningstillgångar	3 462	2 935
Omsättningstillgångar	229	586
Summa tillgångar	3 691	3 521
Eget kapital	774	699
Minoritetsintresse	22	21
Avsättningar	34	12
Kortfristiga skulder	2 861	2 790
Summa eget kapital och skulder	3 691	3 521

Prognos 2 2016

Koncernen

	2016	2016	2015	2014	2013
	Prognos 2	Budget	Ufall	Ufall	Utfall
Volym					
Omsättning, Mkr	764	738	728	713	724
Förändring, %	3	1	2	-2	3
Godsomsättning, milj ton					
Godsomsättning, milj ton	8,8	8,7	8,3	8,3	8,3
Passagerare, milj	11,6	11,6	11,6	11,6	12,1
Investeringar, Mkr	975	1 304	722	532	438
Lönsamhet i rörelsen					
Resultat efter finansiella int o kost, Mkr	86	94	105	108	106
Vinstmarginal, %	11	13	14	15	15
Avkastning					
Avkastning totalt kapital, %	3,4	3,7	5,0	6,0	7,0
Balansomslutning, Mkr	3 871	4 460	3 521	2 481	1 896
Finansiell ställning					
Nettoupplåning, Mkr	2 344	3 152	2 349	1 494	1 134
Synlig soliditet, %	23	18	20	26	27
Självfinansieringsgrad, %	19	14	32	40	48
Personal					
Medeltal anställda	165	156	155	160	143
Omsättning per anst, Mkr	4,6	4,7	5	4	5
Lönekostnad/omsättning, %	20	19	19	18	17

Resultaträkningar, Mkr

	Koncernen			Moderbolaget		
	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall	2016 Prognos 2	2016 Budget	2015 Utfall
Rörelsens intäkter	764	739	728	687	663	652
Summa rörelsens intäkter	764	739	728	687	663	652
Underhåll	-83	-81	-82	-81	-73	-80
Driftskostnader	-273	-263	-257	-263	-253	-250
Personalkostnader	-154	-142	-136	-141	-130	-125
Avskrivningar	-128	-111	-111	-111	-103	-101
Summa rörelsens kostnader	-638	-597	-586	-596	-559	-556
Rörelseresultat	126	142	142	91	104	96
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>						
Ränteintäkter	0	0	0	17	14	7
Räntekostnader	-34	-48	-37	-34	-48	-37
Reservering awecklingskostnad Container	-6	0	0	-6	0	0
Resultat efter finansiella poster	86	94	105	68	70	66
Lämnade koncernbidrag	0	0	-9	0	0	-9
Ack överavskrivningar	0	0	0	0	0	15
Skatt	-20	-21	-22	-15	-15	-17
Resultat efter skatt	67	73	74	53	55	55

Totalt beräknas koncernens omsättning enligt prognos 2 uppgå till 764 Mkr, vilket är 25 Mkr högre än budget och 36 Mkr mer än 2015.

Både resultatområdena Sjöfart och Fastighet uppvisar ökade intäkter jämfört med budget. På sjöfartssidan ökar intäkterna med 16 Mkr jämfört med budget. Omsättningsökningen är jämnt fördelad på hamnavgifter, hanteringstjänster och ökad debitering av el och vatten. Liksom ökade godsvolymer så ökar även Hamnens hanteringsintäkter. Det är främst i Containerterminalen och i Nynäshamn som ökningen sker. Passagerarvolymerna förväntas vara oförändrade mot budget.

För verksamhetsområdet Fastigheter ökar intäkterna med nio Mkr mot budget och med sju Mkr jämfört med 2015. Förändringen avser ej budgeterade intäkter i nya Värtaterminalen och nya arrendeintäkter.

Resultatet efter finansiella poster är beräknat till 86 Mkr, det är lägre än budgeten på 94 Mkr. Avvikelsen beror dels på ökade avskrivningskostnader efter drifttagandet av Värta-terminalen och den nya piren i Kapellskär, dels på att helårsresultatet är belastat med en avsättning, på 6 Mkr, för avvecklingen av Containerterminalen. Avvecklingen beräknas ske 2020.

För att iordningställa en ny uppställningsyta i Kapellskär har underhållsbudgeten ökat med drygt två Mkr. I övrigt ligger det planerade underhållet, i stora drag, kvar enligt budgeten.

Den ökade omsättningen drar också med sig högre driftkostnader. Ökningen uppgår till 10 Mkr. Det är främst en ökad insats vid driftsättningen av Värtaterminalen, något som också påverkar personalkostnaderna. Dessutom belastas personalkostnaderna med ett ej reserverat pensionsåtagande enligt ett tidigare pensionsavtal, PAKL. De tidigare pensionsavtalen hanteras av St Erik Försäkring. Det är i dagsläget endast fyra personer kvar som är kopplade till PAKL-avtalet. För dessa fyra personer sker en årlig avsättning för pension som ska motsvara Hamnens pensionsåtagande för dem.

De nya anläggningarna i Värtan och Kapellskär tas i drift något tidigare än budgeterat, detta påverkar avskrivningarna som ökar med 17 Mkr mot den budgeterade nivån.

Det genomsnittliga antalet årsarbetare ökar till 165 personer i prognos 2. Det är nio personer fler än budgeterade, 156 personer. Det är ett större antal extrapersonal som varit verksamma i nyöppnade Värtaterminalen, en del av de tjänster som tidigare varit utlagda på externa företag har nu ”tagits hem”, till exempel fyra servicetekniker. De ökade volymerna på godssidan har också inneburit ett ökat antal arbetstimmar.

De totala investeringarna uppgår till 975 Mkr att jämföra med budgetens planerade investeringsnivå på 1 304 Mkr. Den minskade investeringsnivån beror främst på lägre utgifter i de tre stora projekten Stockholm Norvik Hamn, Värtapiren och utvecklingsprojekt Kapellskär. Ser man på hela bruttolistan av projekt i prognosen så är det både projekt med minskade och ökade utgifter. I följande projekt är det en ökning utöver budget:

- Nya stormpollare i Frihamnen & Masthamnen, 11 Mkr (8)
- Strömkajen, sprängning av grund, 8 Mkr (0)
- Strömmen, ankare, kätting o mooring 7,5 Mkr (5)
- Frihamnen, erosionsskydd kaj 111, 3,9 Mkr (2,5)
- Anpassning för -Isabelle, 2 Mkr (0)
- Bullerdämpande beläggning med fallskydd, 1,7 Mkr (0,5)
- Kockskran, Container reservdelar, 1,6 Mkr (1,2)
- Hyresgäst Plan 1, 500 kvm i magasin 3, 6,3 Mkr (0)
- Bistro i nya Värtaterminalen, 5 Mkr (0)
- Hg-anpassning Tallink Silja plan 2, 3, och 4 i Värtaterminalen, 4,7 Mkr (0)
- Ny passagerargång i NH, 18 Mkr (12,5)
  - Försenat, planerade att mer skulle in 2015
- Effektivisering av ytor för utrikestrafiken i NH, 15,6 Mkr (6)
  - Ökad omfattning och ökade säkerhetskrav
- Elanslutning Wavel, NH 15 Mkr (8)
  - Anbudet högre än budgeterat

- Väg till reningsverket KH, 2,5 Mkr (0)
- Reservkraftsystem i område C Kapellskär, 1 Mkr (0)
- Reinvestering K4/K5 i KH, 27 Mkr (25)
- Parkeringsyta KH, 8,5 Mkr (0)

I början av 2016 skedde en stor reglering av fordran på Exploateringskontoret för det gemensamma Värtaprojektet. Regleringen var på 350 Mkr (exklusive moms). Tillsammans med en lägre investeringsnivå gör det att utestående checkräkningsskuld inte når upp till budget. Prognostiserad checkräkningsskuld per 31/12 är 2 344 Mkr, att jämföra med budgeten på 3 152 Mkr och utfallet för 2015 på 2 349 kr. Detta påverkar också räntekostnaden positivt. Den är 14 Mkr lägre än budget.

För dotterbolaget Kapellskärs Hamn AB pekar prognosen på att soliditeten kommer att understiga 25 procent ytterst marginellt vid utgången av 2016. Det är ett bättre utfall än tidigare prognoser. Med den positiva utveckling som är i Kapellskärs Hamn bedöms resultatutvecklingen framöver bli positivare än beräknat. Därför är bedömningen i dagsläget att något kapitaltillskott från delägarna inte är nödvändigt. Det finns ett avtal mellan delägarna som reglerar eventuellt behov av kapitaltillskott.

Riksdagen beslutade i slutet av år 2012 om begränsningar för avdrag gällande koncern-interna räntor. Skatteverket har efter beslutet kommit ut med skriftliga ställningstaganden där verket tydliggör sina bedömningar av hur begränsningarna ska tolkas. I avvaktan på ett definitivt ställningstagande från Skatteverket har räntekostnaderna i Stockholms Hamn AB till fullo bedömts vara avdragsgilla i prognosen. Om räntan skulle bedömmas till att vara ej avdragsgill kommer Stockholm Hamns AB att behöva betala cirka åtta Mkr mer i skatt och därmed få ett sämre resultat.

Hållbarhetsrapportering och revision enligt ramverket GRI – G4

Stockholms Hamnar har sedan 2012 redovisat sitt hållbarhetsarbete genom ramverket GRI (Global Reporting Initiative). Tidigare har revisionen skett som en eftergranskning samt på uppdrag av ledningen. Efter krav från revisorerna EY ändras rapportering till att följa den ekonomiska rapporteringen. Dessutom ska uppdraget att granska hållbarhets-redovisningen formellt komma från Stockholms Hamns styrelse.

Bilaga

- Bilaga 1: Volymuppgifter
- Bilaga 2: ILS-rapport